

**Wyrok z dnia 21 marca 2006 r.**

**III SK 2/06**

**1. Zarzut naruszenia art. 316 § 1 k.p.c. może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej, jeżeli skarżący wskaże konkretne zdarzenia, których sąd nie uwzględnił oraz wpływ tych zdarzeń na wynik sprawy.**

**2. Sąd Najwyższy nie jest związany wykładnią § 36 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 27, poz. 268 ze zm.) dokonaną przez Ministerstwo Finansów w piśmie skierowanym do izb i urzędów skarbowych.**

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Herbert Szurgacz, Andrzej Wróbel (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 marca 2006 r. sprawy z odwołania Telekomunikacji Polskiej SA przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty z udziałem P. Telefonii Spółki z o.o. o zmianę umowy o połączeniu sieci telekomunikacyjnych, na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 lipca 2005 r. [...]

1. o d d a l i ł skargę kasacyjną;

2. zasądził od Telekomunikacji Polskiej SA na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty kwotę 120 (słownie: sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

### **U z a s a d n i e**

Decyzją z dnia 30 czerwca 2003 r. Prezes Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (dalej jako Prezes URTiP) po rozpatrzeniu wniosku zainteresowanej P. Telefonii Spółki z o.o. o wydanie decyzji w sprawie ustalenia warunków połączenia sieci telekomunikacyjnych oraz rozliczeń z tytułu wzajemnego korzystania z sieci teleko-

munikacyjnych, zmienił postanowienia umowy zawartej między zainteresowanym a powodem - Telekomunikacją Polską S.A.

Od powyższej decyzji powód wniósł odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wnosząc o jej uchylenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, zarzucając naruszenie: art. 46 oraz art. 81 ust. 1 pkt. 2 oraz art. 86 ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 73, poz. 852 ze zm., dalej jako Prawo telekomunikacyjne); art. 86 w związku z art. 83 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego; art. 80 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego; art. 33 ustawy z 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 11, poz. 50, dalej jako ustawa o podatku od towarów i usług) oraz art. 11, 19 i 107 k.p.a.

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2004 r. Sąd Okręgowy-Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie (dalej jako Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów) oddalił odwołanie. Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów został zaskarżony przez powoda apelacją, w której postawiono zarzuty naruszenia art. 2 pkt. 18 oraz art. 80 ust. 1 pkt. 2 Prawa telekomunikacyjnego, art. 33 ustawy o podatku od towarów i usług oraz art. 316 k.p.c. i 328 § 2 k.p.c. Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

Wyrokiem z dnia 13 lipca 2005 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację powoda. W uzasadnieniu wyroku wskazano, iż zarzut naruszenia art. 2 pkt 18 i art. 80 ust. 1 pkt. 2 Prawa telekomunikacyjnego ma na celu jedynie podważenie szerszej argumentacji Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, która wyjaśnia powody przyjęcia jako podstawy prawnej wydanego rozstrzygnięcia przepisów normujących treść umowy o połączeniu sieci telekomunikacyjnych, a nie o udostępnieniu sieci innemu podmiotowi. Argumentacja Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie budziła - zdaniem Sądu Apelacyjnego - zastrzeżeń. Ponadto, Sąd Apelacyjny wskazał, iż wbrew twierdzeniom powoda Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdzając, że przy rozliczeniach międzysieciowych, podobnie jak przy rozliczeniach rzeczy wspólnej, następuje rozliczenie nakładów i uzyskanych korzyści ze wspólnej jedności, jaką stanowi połączona rzecz, nie wskazywał na konieczność rozliczeń operatorów w oparciu o nakłady i korzyści z połączonych sieci, ale - co wynika z kontekstu jego wypowiedzi - uzasadniał prawnie dopuszczalną możliwość fakturowania rozliczeń z tytułu korzystania przez operatorów z połączonych sieci. Sąd Apelacyjny nie uwzględnił również zarzutu naruszenia art. 108 ustawy z dnia 11 marca

2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54, poz. 353), który zastąpił błędnie powołany w apelacji art. 33 ustawy o podatku od towarów i usług, ponieważ powód nie wyjaśnił, dlaczego zaskarżony wyrok narusza ten przepis. Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zasadnie przyjął, iż sposób wystawiania faktury VAT wynikający z modelu rozliczeń międzyoperatorskich określonego w decyzji nie narusza prawa podatkowego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, spełnienie świadczenia przez zobowiązanego poprzez wykonanie przez osobę trzecią, którą zobowiązany się posługuje, jest prawnie dopuszczalne. Dlatego skoro czynność prawna jest dopuszczalna, musi istnieć możliwość jej zafakturowania, która to czynność ma charakter materialno-techniczny i wtórny w stosunku do czynności cywilnoprawnej. Sąd Apelacyjny orzekł, iż art. 108 ustawy nakłada obowiązek zapłaty podatku z wystawionej faktury, natomiast nie dotyczy zastrzeżeń powoda odnoszących się do zasad rozliczeń międzyoperatorskich. Sąd Apelacyjny wskazał, iż § 36 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 27, poz. 268, dalej jako rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r.); zastąpiony przez § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, zaliczkowego zwrotu podatku, zasad wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 97, poz. 971) oraz § 11 ust. 5 obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, zaliczkowego zwrotu podatku, zasad wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 95, poz. 798), wyraźnie stanowią, iż :faktury wystawiane przez operatorów telekomunikacyjnych na rzecz ich abonentów z tytułu świadczenia usług telekomunikacyjnych mogą zawierać w wyodrębnionej części dane, o których mowa w § 12, z uwzględnieniem przepisów § 16-21 i 24-26, dotyczące usług świadczonych przez innych operatorów na rzecz tych abonentów, pod warunkiem, że z zawartych umów między tymi operatorami wynika taki sposób ich dokumentowania. Powołując się na treść przepisów zawartych w powołanych rozporządzeniach Sąd Apelacyjny uznał, iż nieuprawniony jest pogląd powoda, według którego dane dotyczące usług świadczonych przez innych operatorów wprowadza się na faktury dla abonentów tylko za zgodną wolą operatorów połączonych sieci i

nie dotyczy to sytuacji, gdy umowa o połączeniu sieci zastąpiona jest decyzją Prezesa URTiP. W ocenie Sądu Apelacyjnego decyzje Prezesa URTiP, a także wyroki sądów, zastępując oświadczenia woli stron w takich sprawach, wywierają takie same skutki prawne jak umowy zawarte przez operatorów na zasadzie swobody umów. Z art. 84 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego wynika zaś, iż decyzja o połączeniu sieci zastępuje umowę o połączeniu sieci.

Ponadto, Sąd Apelacyjny przyjął, iż przepis art. 84 Prawa telekomunikacyjnego upoważniał organ regulacyjny do decydowania o wszystkich elementach umowy, a więc także do wprowadzeniu do niej postanowień dotyczących wpisywania na fakturach danych o usługach świadczonych przez innych operatorów.

Odnosząc się do zarzutu nieuwzględnienia przez Sąd Okręgowy wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z pism Ministra Finansów i Naczelnika M. Urzędu Skarbowego, Sąd Apelacyjny stwierdził, iż powód słusznie podniósł, iż w uzasadnieniu wyroku powinny znaleźć się motywy tej decyzji. Uchybienie to nie miało jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, ponieważ pisma te miały dotyczyć jedynie interpretacji przepisów. Nie dowodzą one faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, ponieważ do wykładni norm prawnych uprawniony jest sąd.

Sąd Apelacyjny zgodził się również ze stanowiskiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z którym treść umowy ramowej nie ma wpływu na uprzednio wydaną decyzję administracyjną, ani rozstrzygnięcie tego sądu.

W skardze kasacyjnej z dnia 25 listopada 2005 r. powód zarzucił wyrokowi Sądu Apelacyjnego naruszenie: 1) art. 328 § 2 k.p.c. polegające na nieustosunkowaniu się Sądu Apelacyjnego do kwestii faktycznego połączenia sieci w punktach styku, o którym mowa w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 31 października 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań związanych z łączeniem sieci telekomunikacyjnych; nieodniesieniu się Sądu Apelacyjnego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do zagadnienia modelu rozliczania połączeń pomiędzy powodem a zainteresowanym, który obecnie funkcjonuje, a który jest całkowicie sprzeczny z modelem, jaki przyjął Sąd pierwszej instancji i zaakceptował Sąd drugiej instancji; nieuzasadnieniu przez Sąd Apelacyjny, na jakiej podstawie przyjął za Sądem pierwszej instancji, że Prezes URTIP orzekając o połączeniu sieci nie jest obowiązany uwzględniać wniosków stron ani zakresu negocjacji co do połączenia sieci dotyczącego świadczenia usługi komutowanego dostępu do I. sieci teleinformatycznych; nieuzasadnieniu przez Sąd Apelacyjny, że wyliczenia i kalkulacje przedstawione przez operatorów

są sprzeczne z kryteriami zawartymi w art. 80 ust. 1 Prawa Telekomunikacyjnego z 2000 r., a także przyczyn ich nieuwzględnienia; nieuzasadnieniu twierdzenia o możliwości rozliczenia korzyści ze wspólnej jedności - skutku połączenia sieci; niewykazaniu, dlaczego Sąd Apelacyjny nie uwzględnił zarzutu apelacji dotyczącego naruszenia art. 80 ust. 1 pkt 2 Prawa Telekomunikacyjnego z 2000 r. poprzestawszy tylko na stwierdzeniu, że wywód Sądu Okręgowego nie budzi zastrzeżeń; nieuzasadnieniu i niepodanie podstawy prawnej zajętogo stanowiska, że każda czynność cywilnoprawna powinna być możliwa do zafakturowania, w szczególności, że można wystawiać fakturę na abonenta za usługi świadczone przez osobę trzecią, czyli zainteresowanego, a zatem zafakturować na abonenta sprzedaż usług świadczonych przez zainteresowanego a nie powoda; nieuzasadnieniu i niepodaniu podstawy prawnej zajętogo stanowiska, że Prezes URTIP w ramach uprawnienia do dokonywania mocą swej decyzji zmiany umowy o połączeniu sieci, ma także prawo do wprowadzania zapisów dotyczących wpisywania w fakturach danych o usługach świadczonych przez innych operatorów; nieuzasadnieniu stanowiska nieuwzględniającego wykładni autentycznej dokonanej przez Ministerstwo Finansów odnośnie rozumienia § 36 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r.; 2) art. 316 k.p.c. polegające na niewzięciu pod uwagę stanu rzeczy istniejącego w chwili wydania orzeczenia, tj. poprzez nieuwzględnienie obowiązujących przepisów prawa podatkowego i konsekwencji podatkowych dla powoda w przypadku nałożenia na powoda obowiązku wystawiania faktur zgodnie z modelem przyjętym w decyzji przez Prezesa URTIP oraz warunków zatwierdzonej przez Prezesa URTIP oferty ramowej TP S.A. w zakresie zawierania umów o połączeniu sieci; 3) § 36 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. polegające na błędnym uznaniu poprzez przyjęcie, że nieuprawniony jest pogląd powoda, według którego dane dotyczące usług świadczonych przez innych operatorów wprowadza się do faktur dla abonentów tylko za zgodną wolą operatorów połączonych sieci i że nie dotyczy to sytuacji, gdy umowa o połączeniu sieci zastąpiona jest decyzją Prezesa URTiP.

W konkluzji skargi kasacyjnej powód wniósł na podstawie art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. o uchylenie w całości wyroku wydanego przez Sąd pierwszej instancji oraz wyroku wydanego przez Sąd drugiej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego we-

dług norm przepisanych oraz o rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie na podstawie art. 398<sup>11</sup> § 1 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną z dnia 13 stycznia 2006 r. pozwany Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (następca prawny Prezesa URTiP) wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. W uzasadnieniu odpowiedzi na skargę kasacyjną wskazano, iż zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. jest bezpodstawny, ponieważ nie wskazano, aby którykolwiek z zarzutów mógł mieć wpływ na wynik sprawy. Ustosunkowując się do zarzutu naruszenia art. 316 k.p.c. pozwany podniósł, iż powód nie wskazał jaki nieaktualny stan faktyczny i prawny Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę. Pozwany nie zgodził się również z zarzutem naruszenia § 36 ust. 5 rozporządzenia, wskazując, iż interpretacja tego przepisu dokonana przez powoda oraz Ministra Finansów ignoruje charakter prawny decyzji o połączeniu sieci wydanej na podstawie art. 84 lub 86 Prawa telekomunikacyjnego. Zdaniem pozwanego uwzględniając, iż decyzja o połączeniu sieci zastępuje umowę stron o połączeniu sieci, przepis § 36 ust. 5 rozporządzenia należy odpowiednio stosować, gdy określony sposób dokumentowania sprzedaży usług wynika nie tylko z umowy o połączeniu sieci, ale także z decyzji regulatora rynku lub orzeczenia sądu zastępującego taką umowę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

I. Odnośnie do zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Ustosunkowując się do pierwszego z zarzutów stanowiących podstawę skargi kasacyjnej, który to zarzut ma charakter procesowy, Sąd Najwyższy podkreśla, iż z utrwalonego orzecznictwa wynika, iż zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. może w określonych, konkretnych okolicznościach sprawy uzasadniać przyjęcie za usprawiedliwioną podstawy skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt. 2 k.p.c. (wyrok SN z dnia 26 listopada 1999 r., III CKN 460/98, OSNC 2000 nr 5, poz. 100; wyrok SN z dnia 9 lutego 2001 r., III CKN 286/00). Naruszenie przez sąd drugiej instancji przepisu art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c. może stanowić usprawiedliwioną podstawę z art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt. 2 k.p.c., jeżeli skarżący wykaże, że z powodu uchybienia wymogom określonym w art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c. zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej Sądu Najwyższego. Innymi słowy, chodzi o taką sytu-

ację, gdy uchybienie obowiązкови wynikającemu z art. 328 § 2 k.p.c. uniemożliwia Sądowi Najwyższemu sprawdzenie trafności orzeczenia sądu drugiej instancji (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 13 maja 1997 r. II CKN 112/97 niepublikowane; z dnia 8 października 1997 r. II CKN 312/97 niepublikowane; z dnia 17 lipca 1997 r. III CKN 149/97, OSP 2000 nr 4, poz. 63; wyrok SN z dnia 11 maja 2000 r., I CKN 272/00).

Powód sformułował w skardze kasacyjnej 9 zarzutów pod adresem uzasadnienia wyroku sporządzonego przez Sąd drugiej instancji. Jednakże, w obszernym uzasadnieniu tych zarzutów, powód nie wskazał na jakikolwiek z niezbędnych elementów uzasadnienia każdego orzeczenia sądowego, wymienionych w art. 328 § 2 k.p.c., których pozbawione byłoby uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia. Zarzuty przedstawione przez powoda sprowadzają się - po ich uważanej analizie - do polemiki z ustaleniami Sądu Apelacyjnego oraz wydanym przez niego rozstrzygnięciem.

Ustosunkowując się szczegółowo do zgłoszonych przez powoda zarzutów, Sąd Najwyższy stwierdza, iż w judykaturze utrwalony jest pogląd, że jeżeli sąd drugiej instancji podziela stanowisko sądu pierwszej instancji w tym zakresie, to treść tej części uzasadnienia może ograniczyć się do stwierdzenia, iż przyjmuje jego ustalenia i wnioski jako swoje (wyrok SN z dnia 8 grudnia 2005 r., II CK 317/05). Zatem przy odpowiednim zastosowaniu art. 328 § 2 k.p.c. w postępowaniu apelacyjnym, uzasadnienie orzeczenia sądu drugiej instancji nie zawsze musi zawierać wszystkie elementy wymienione w tym przepisie (postanowienie SN z dnia 19 kwietnia 2000 r., II CKN 924/98, OSNC 2000 nr 11, poz. 201; wyrok SN z dnia 9 lutego 2001 r., II CKN 286/00). Z tego powodu Sąd Najwyższy uznał za nieusprawiedliwiony zarzut naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 328 § 2 k.p.c., poprzez nieodniesienie się do zagadnienia modelu rozliczania połączeń pomiędzy powodem a zainteresowanym, który obecnie funkcjonuje; nieuzasadnienie przez Sąd Apelacyjny, na jakiej podstawie przyjął za Sądem pierwszej instancji, że Prezes URTiP orzekając o połączeniu sieci nie jest obowiązany uwzględniać wniosków stron ani zakresu negocjacji w zakresie połączenia sieci dotyczącego świadczenia usługi komutowanego dostępu do I. sieci teleinformatycznych; niewykazanie, dlaczego Sąd Apelacyjny nie uwzględnił zarzutu apelacji dotyczącego naruszenia art. 80 ust. 1 pkt 2 Prawa Telekomunikacyjnego poprzestawszy tylko na stwierdzeniu, że wywód Sądu Okręgowego nie budzi zastrzeżeń.

Sąd Najwyższy uznał za nieusprawiedliwiony zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., poprzez nieuzasadnienie stanowiska nieuwzględniającego wykładnię autentyczną dokonaną przez Ministerstwo Finansów odnośnie rozumienia § 36 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny stwierdził bowiem jednoznacznie, iż nie uwzględnił interpretacji wskazanych powyżej przepisów dokonanej przez przedstawicieli aparatu skarbowego, ponieważ wykładnia ta nie wiąże sądu powszechnego. Ponadto, Sąd Apelacyjny wyraźnie wskazał, iż decyzje Prezesa URTiP, a także wyroki sądów zastępujące oświadczenia woli stron, wywierają takie same skutki prawne, jak powstałe w wyniku zawarcia przez operatorów umowy. Ponieważ z art. 84 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego wynika, iż decyzja o połączeniu sieci zastępuje umowę o połączeniu sieci, Sąd Apelacyjny prawidłowo nie uwzględnił sprzecznej z obowiązującym prawem i utrwalonymi zasadami prawa interpretacji § 36 ust. 5 rozporządzenia w wersji forsowanej przez powoda oraz popartej stanowiskiem Ministerstwa Finansów i naczelnika Mazowieckiego Urzędu Skarbowego.

Zdaniem Sądu Najwyższego nieusprawiedliwiony jest również zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., przez nieuzasadnienie i niepodanie podstawy prawnej zajętego stanowiska, że każda czynność cywilnoprawna powinna być możliwa do zafakturowania, w szczególności, że można wystawiać fakturę na abonenta za usługi świadczone przez osobę trzecią, czyli zainteresowanego, a zatem zafakturować na abonenta sprzedaż usług świadczonych przez zainteresowanego a nie powoda. W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny zawarł bowiem zwięzły ale zrozumiały i czytelny wywód uzasadniający przyjęte przez niego stanowisko. Niezależnie od powyższego, Sąd Najwyższy podkreśla, iż stanowisko Sądu Apelacyjnego w analizowanym zakresie znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, który między innymi orzekł, iż „aczkolwiek przepisy ustawy z 1993 r. o VAT ani też przepisy wykonawcze do tej ustawy nie regulują zagadnienia refakturowania, w tym refakturowania usług ubezpieczeniowych zwolnionych od podatku z mocy art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy, to jednak nie może to oznaczać, że refakturowanie usług dokonywane być nie może, ponieważ żadna norma prawna nie zakazuje takiego działania, zaś w praktyce zjawisko refakturowania funkcjonuje od wielu lat” (wyrok NSA z 28 października 1999 r., III SA 1637/99, LEX nr 40137). Potwierdza to stanowisko Sądu Apelacyjnego, które podziela Sąd Najwyższy, iż spełnienie świadczenia przez zobowiązanego poprzez wykonanie go przez osobę trzecią, którą zobowiązany się

posługuje jest prawnie dopuszczalne. Dlatego skoro czynność prawna jest dopuszczalna, musi istnieć możliwość jej zafakturowania (która to czynność ma charakter materialno-techniczny i wtórny w stosunku do czynności cywilnoprawnej).

Sąd Najwyższy nie uznał również za usprawiedliwiony zarzutów naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. przez nieustosunkowanie się Sądu Apelacyjnego do kwestii faktycznego połączenia sieci w punktach styku, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 31 października 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań związanych z łączeniem sieci telekomunikacyjnych; nieuzasadnienie przez Sąd Apelacyjny, że wyliczenia i kalkulacje przedstawione przez operatorów są sprzeczne z kryteriami zawartymi w art. 80 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego, a także przyczyn ich nieuwzględnienia; nieuzasadnienie twierdzenia o możliwości rozliczenia korzyści ze wspólnej jedności - skutku połączenia sieci. W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny zawarł bowiem zwięzły ale zrozumiały i czytelny wywód uzasadniający przyjęte przez niego stanowisko.

Również bezpodstawny jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., przez nieuzasadnienie i niepodanie podstawy prawnej zajętego stanowiska, że Prezes URTiP w ramach uprawnienia do dokonywania mocą swej decyzji zmiany - umowy o połączeniu sieci, ma także prawo do wprowadzania zapisów dotyczących wpisywania w fakturach danych o usługach świadczonych przez innych operatorów. Kwestia ta nie została bowiem podniesiona w apelacji. Niezależnie od powyższego, treść umów o połączeniu sieci normuje, aczkolwiek nie wyczerpująco, art. 78 Prawa telekomunikacyjnego. Przepis art. 78 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego wymienia wśród postanowień umownych, które muszą znaleźć się w umowie o połączeniu sieci, warunki rozliczeń. Mając na względzie fakt, iż Prezes URTiP może na podstawie art. 84 lub 86 Prawa telekomunikacyjnego wydać decyzję zastępującą umowę o połączeniu sieci lub umowę o zmianie umowy o połączeniu sieci, brak podstaw do przyjęcia wniosku, iż Prezes URTiP nie może określić w decyzji warunków rozliczeń między operatorami, w tym również zasad fakturowania i treści faktur.

Niezależnie od powyższego, Sąd Najwyższy zauważa, iż powód nie wykazał, by stwierdzone przez niego braki w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Z art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt. 2 k.p.c. wynika zaś jednoznacznie, iż tylko takie naruszenie przepisów procesowych stanowi uzasadnioną podstawę kasacyjną, które mogło mieć istotny wpływ na wynik postępowania (zob. orzeczenia SN opublikowane w OSNAPiUS 2002 nr 8, poz. 181, OSP 2000 nr 4,

poz. 63, OSNP 2003 nr 7, poz. 182, OSNP 2003 nr 15, poz. 352; wyrok SN z dnia 9 października 2003 r., I CK 157/02).

W tym stanie rzeczy zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. okazał się oczywiście nietrafny, a tym samym pierwsza podstawa skargi kasacyjna nie jest uzasadniona (wyrok SN z dnia 9 lutego 2001 r., III CKN 286/00).

II. Odnośnie do zarzutu naruszenia art. 316 k.p.c. Na wstępie Sąd Najwyższy podkreśla, iż skarżący, który zarzuca w skardze kasacyjnej naruszenie art. 316 § 1 k.p.c. winien wskazać konkretne zdarzenia, których sąd nie uwzględnił oraz wpływ tych zdarzeń na wynik sprawy (wyrok SN z dnia 22 maja 2002 r., I CKN 194/00).

Zdaniem powoda Sąd Apelacyjny wydając zaskarżony wyrok naruszył przepis art. 316 k.p.c., poprzez niewzięcie pod uwagę stanu rzeczy istniejącego w chwili wydania orzeczenia, tj. poprzez nieuwzględnienie obowiązujących przepisów prawa podatkowego i konsekwencji podatkowych dla powoda, w przypadku nałożenia na powoda obowiązku wystawiania faktur zgodnie z modelem przyjętym w decyzji przez Prezesa URTiP oraz nieuwzględnienie warunków zatwierdzonej przez Prezesa URTiP oferty ramowej powoda w zakresie zawierania umów o połączenie sieci. Skarga kasacyjna w omawianym zakresie nie jest uzasadniona ponieważ z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego jednoznacznie wynika, iż Sąd Apelacyjny uwzględnił przepisy podatkowe, na które powołuje się powód, wskazując, jak należy je interpretować.

Sąd Apelacyjny wyjaśnił również dlaczego nie zaakceptował stanowiska powoda w zakresie dotyczącym skutków zatwierdzenia przez Prezesa URTiP oferty ramowej powoda w zakresie zawierania umów o połączeniu sieci. Sąd Najwyższy podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego w przedmiotowym zakresie. Z art. 78 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego wynika, iż co do zasady operatorzy telekomunikacyjni ustalają warunki połączenia sieci telekomunikacyjnych w umowie. Wydawanie decyzji Prezesa URTiP w sprawie ustalenia warunków połączenia sieci telekomunikacyjnych oraz rozliczeń z tego tytułu jest wyjątkiem. Prezes URTiP może wydać taką decyzję w dwóch przypadkach: 1) gdy jeden z operatorów odmówił zawarcia umowy; 2) gdy negocjacje w sprawie zawarcia umowy nie zakończyły się w terminie wyznaczonym przez Prezesa URTiP. Z powyższego wynika, iż ustawodawca przyznał prymat zasadzie umownego kształtowania warunków połączenia sieci oraz zasad współpracy, ograniczając możliwość interwencji Prezesa URTiP do sytuacji, gdy z uwagi na zachowanie operatorów lub jednego operatora nie mogło dojść do zawarcia umowy

lub gdy warunki, na jakich została ona zawarta, naruszają cele prawa telekomunikacyjnego. Wydając decyzję o połączeniu sieci lub o zmianie warunków umowy o połączeniu sieci, Prezes URTiP działa w celu zapewnienia efektywnej konkurencji lub zapewnienia interoperacyjności sieci. Treść umowy o połączenie sieci nie leży zatem wyłącznie w gestii woli stron umowy. Podlega bowiem nadzorowi Prezesa URTiP, wykonywanemu w interesie publicznym. Prezes URTiP może interweniować jeżeli treść umowy uniemożliwia lub utrudnia osiągnięcie celu ustawy, jakim jest zapewnienie efektywnej konkurencji. Rozstrzygnięcie administracyjne w postaci postanowienia Prezesa URTiP stanowi zatem środek pomocniczy, stosowany w przypadkach, gdy strony nie mogą ustalić zakresu praw i obowiązków lub gdy sposób ustalenia praw i obowiązków godzi w interes efektywnej konkurencji.

Zatwierdzenie oferty ramowej wywołuje jedynie ten skutek, iż operator jest zobowiązany zawierać umowy o połączenie sieci na warunkach nie gorszych, niż określone w zatwierdzonej dla niego ofercie ramowej. Nie oznacza to jednak iż w określonym, indywidualnym stanie faktycznym, warunki zatwierdzone w ofercie ramowej będą stały na przeszkodzie osiągnięciu celu ustawy, jakim jest zapewnienie skutecznej konkurencji. Dlatego Sąd Apelacyjny słusznie przyjął, iż oferta ramowa po jej zatwierdzeniu nie ma charakteru wiążącego dla innych operatorów. W konsekwencji, operator o znaczącej pozycji rynkowej nie może żądać dostosowania decyzji Prezesa URTiP do warunków wynikających z zatwierdzonej oferty ramowej. Mając powyższe na względzie drugi z zarzutów skargi kasacyjnej również należało uznać za nieusprawiedliwiony.

III. Odnośnie do zarzutu naruszenia § 36 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. Powód zarzucił wyrokowi Sądu Apelacyjnego naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię § 36 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. Zdaniem powoda przepis ten stanowi, że wyjątkowo faktury wystawiane przez powoda na rzecz swoich abonentów z tytułu świadczenia usług telekomunikacyjnych mogą zawierać w wyodrębnionej części pewne dane dotyczące usług świadczonych przez innych operatorów na rzecz tych abonentów, pod warunkiem, że z zawartych umów między powodem a innymi operatorami wynika taki sposób ich dokumentowania. W uzasadnieniu powyższego stanowiska powód powołał się na wykładnię tego przepisu dokonaną przez Ministerstwo Finansów w piśmie do wszystkich Izb Skarbowych i wszystkich Urzędów Skarbowych z dnia 7 stycznia 2003 r. Z pisma tego wynika, iż słowo "umowy" zawarte w § 36 ust.

5 rozporządzenia Ministra Finansów oznacza: „umowy cywilno-prawne zawarte pomiędzy Telekomunikacją Polską S.A. i innymi operatorami. Zakres tej regulacji nie może być automatycznie rozciągany na przypadki, kiedy w wyniku braku umowy zastosowano procedury określone w art. 84 ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. Prawo Telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 73, poz. 852 ze zm.). Podkreślam, że ww. przepis Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2002 r. ogranicza się do przypadków, kiedy strony zawarły dobrowolną umowę w tej sprawie, z uwagi na to, iż z wystawieniem faktury VAT i z ewentualnie popełnionymi w tych fakturach błędami wiążą się określone dla wystawcy i odbiorcy (faktur) konsekwencje w zakresie rozliczeń podatku VAT.”

Natomiast Sąd Apelacyjny dokonując interpretacji tego przepisu stwierdził, że zawarte w § 36 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. określenie "pod warunkiem, że z zawartych umów między tymi operatorami wynika taki sposób ich dokumentowania" odnosi się również do sytuacji, gdzie nie zawarto dobrowolnej umowy pomiędzy operatorami o połączeniu sieci i wskutek tego została wydana przez Prezesa URTiP na podstawie art. 84 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego decyzja o połączeniu sieci. Sąd Najwyższy przyjmuje stanowisko, iż tzw. wykładnia autentyczna, pochodząca od organu stanowiącego dane normy prawne, może mieć jedynie charakter pomocniczy dla sądu orzekającego w sprawie, natomiast w żadnym przypadku nie może prowadzić do konsekwencji w postaci związania organu orzekającego przy rozstrzyganiu sprawy (wyrok NSA z 3 marca 1999 r., IV SA 1960/98, LEX nr 47297). Nieuwzględnienie przez Sąd Apelacyjny wskazanej powyżej wykładni Ministerstwa Finansów było w pełni uzasadnione, jeżeli zważy się, iż wykładnia ta jest przejawem bardzo wąskiej interpretacji § 36 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r., stojącej w sprzeczności z treścią i celami ustawy Prawo telekomunikacyjne. Podważa bowiem skuteczność decyzji wydawanych przez Prezesa URTiP oraz bezpośrednio narusza treść art. 84 ust. 2 przedmiotowej ustawy, zgodnie z którym decyzja o połączeniu sieci zastępuje umowę o połączeniu sieci.

Na tej podstawie zarzut naruszenia prawa materialnego poprzez błędną wykładnię § 36 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. jest nieuzasadniony.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

=====